

**ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΛΑΒΩ ΒΟΤΟΥΛΙΝΙΚΗ
ΤΟΞΙΝΗ, ΥΑΛΟΥΡΟΝΙΚΟ ΟΞΥ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ
ΕΝΕΣΙΜΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ**

Ερη Αδάμου, MD, MsC

**Ειδικευόμενη Δερματολογίας- Αφροδισιολογίας
Νοσοκομείου Ανδρέας Συγγρός**

**Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο
Μυοσκελετικής Υγείας**

**Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση**

**ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ**

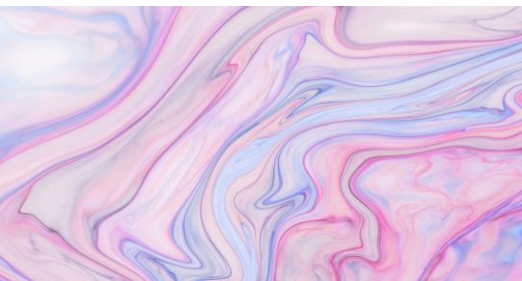
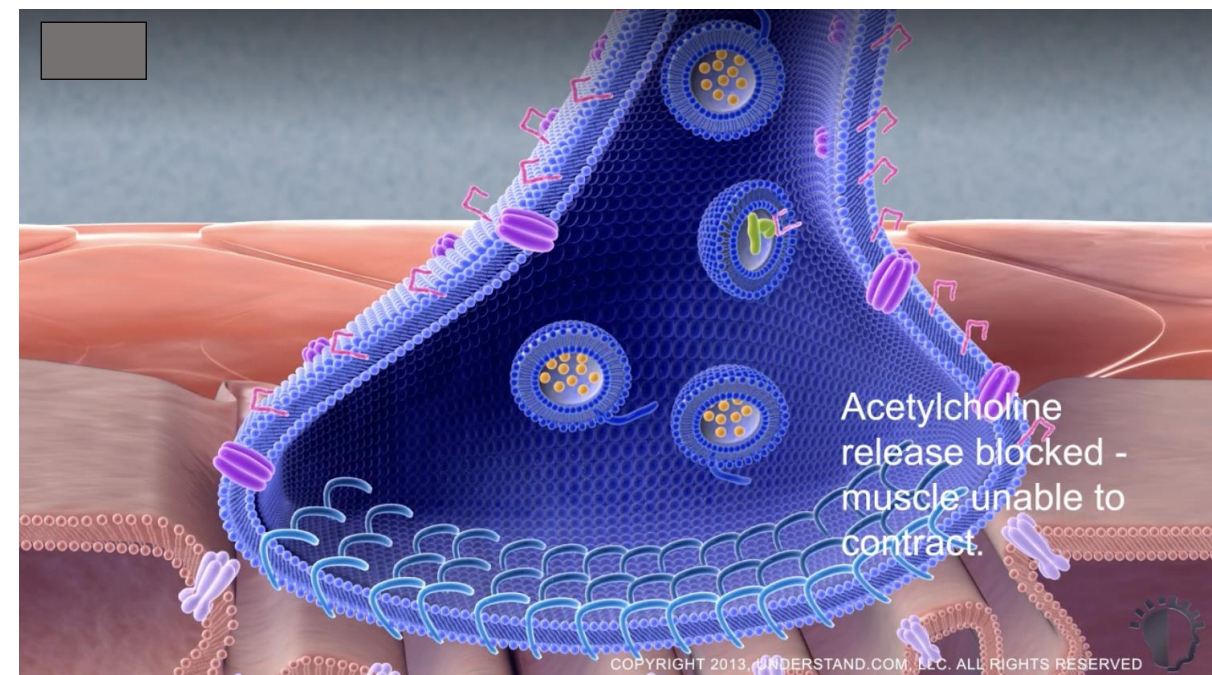
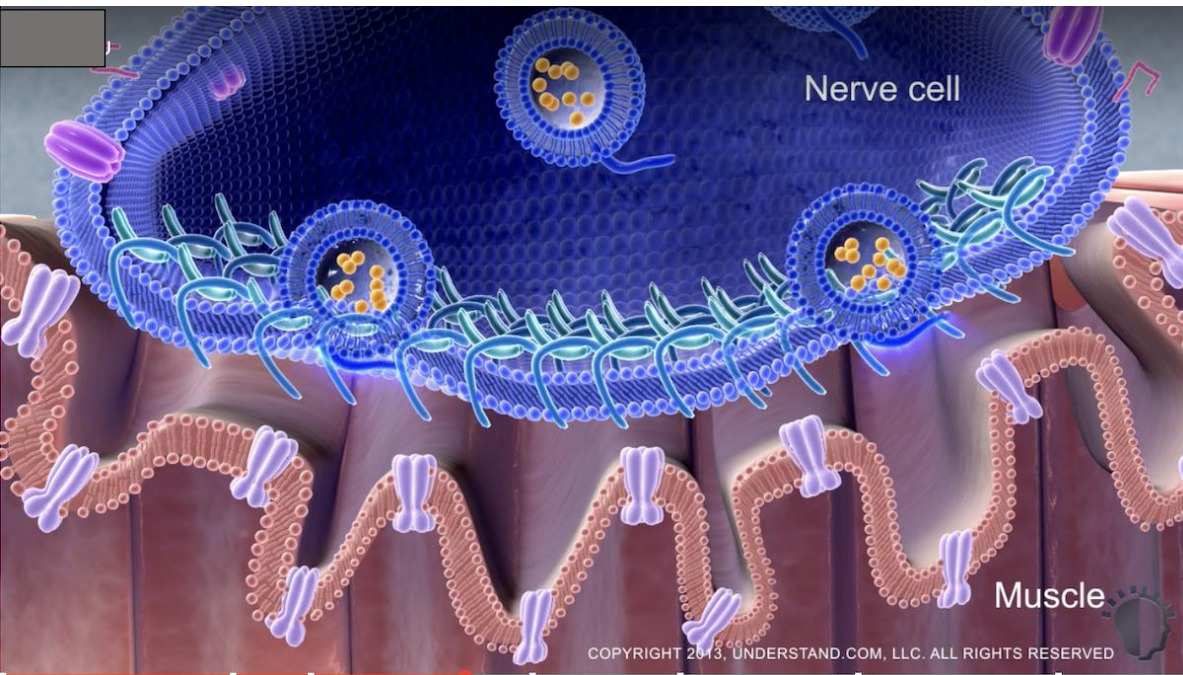
**30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024**

**Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia**

Δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων

Βοτουλινική τοξίνη

Αναστολή της προσυναπτικής απελευθέρωσης ακετυλοχολίνης (νευροδιαβιβαστής) στη νευρομυϊκή σύναψη ή σε άλλους ιστούς (αναστρέψιμη)

4^ο

Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο Μυοσκελετικής Υγείας

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

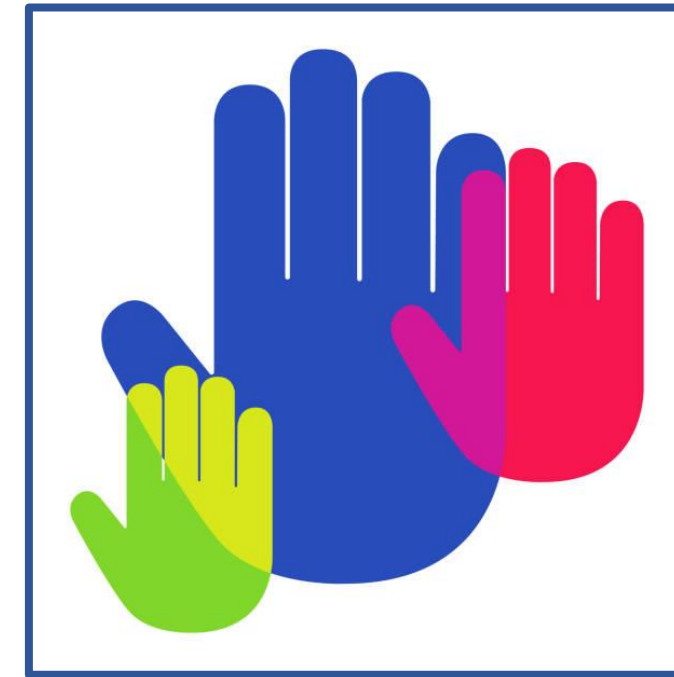
30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

Βοτουλινική τοξίνη – Αντενδείξεις

- Υπερευαισθησία στην aboBoNT-A ή σε οποιοδήποτε από τα συστατικά της (ανθρώπινη λευκωματίνη, μονοϋδρική λακτόζη)
- Τοπική λοίμωξη δέρματος/υποδορίου στις προτεινόμενες θέσεις έγχυσης
- Μυασθένεια Gravis, σύνδρομο Eaton Lambert ή πλάγια μυατροφική σκλήρυνση

Προειδοποιήσεις και προφυλάξεις

- ✓ Κίνδυνος ή κλινικά στοιχεία παθολογικής νευρομυϊκής μετάδοσης
- ✓ Ιστορικό δυσφαγίας και εισρόφησης
- ✓ Παρατεταμένοι χρόνοι αιμορραγίας
- ✓ Έγκυες ή θηλάζουσες γυναίκες

Η ασφάλεια και η αποτελεσματικότητα σε άτομα κάτω των 18 ετών δεν έχουν αποδειχθεί

Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο Μυοσκελετικής Υγείας

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

Fillers

➤ Degradable (absorbable) filler – Απορροφήσιμο

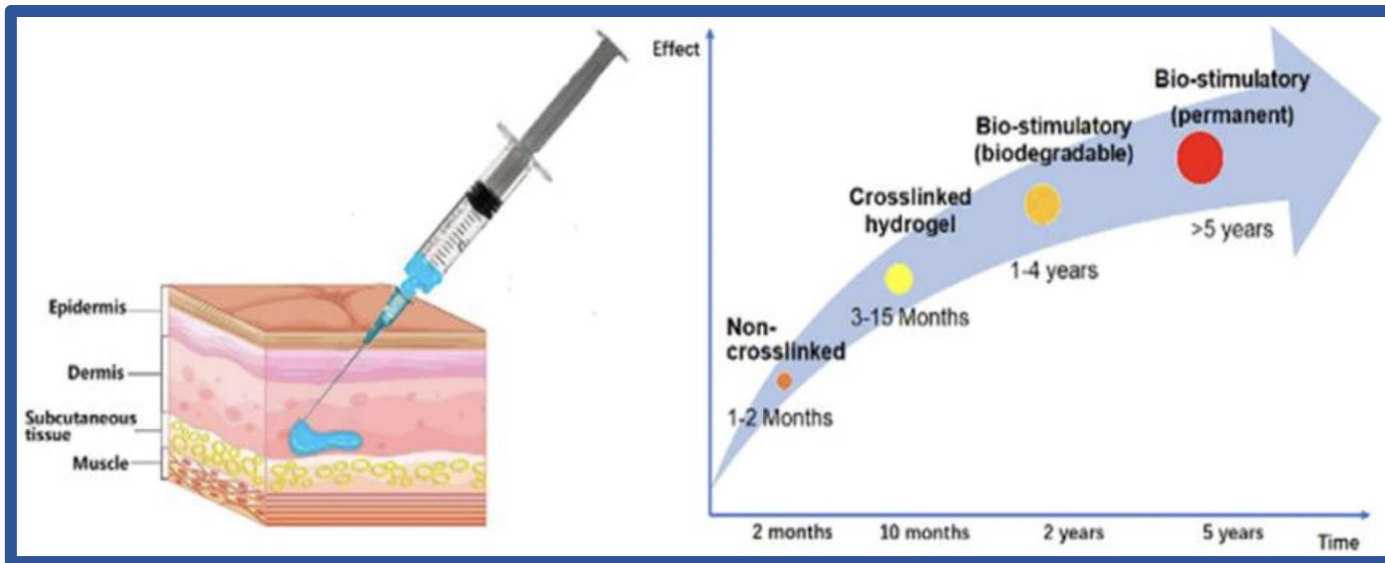
- ✓ Hyaluronic acid (HA) products
- ✓ Autologous fat

➤ Semi permanent filler – Ημιμόνιμο

- ✓ Calcium hydroxyapatite (CaHa) product
- ✓ Poly-L-lactic (PLLA) product
- ✓ PDLLA- poly-D,L-lactic acid
- ✓ Poly-carprolactone (PCL)

➤ Non- Degradable, Permanent filler – Μόνιμο

- ✓ Polyacrylamide Gel (PAAG) Product
- ✓ Polymethyl methacrylate (PMMA) Product
- ✓ Silicone oil (liquid silicone)
- ✓ Implants

Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο Μυοσκελετικής Υγείας

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

Fillers – Αντενδείξεις

- Υπερευαίσθησία στο υαλουρονικό οξύ ή σε οποιοδήποτε από τα συστατικά της φόρμουλας
- Ιστορικό σοβαρής αλλεργικής αντίδρασης ή αναφυλαξίας στο υαλουρονικό οξύ
- Υπερευαίσθησία σε πρωτεϊνικά παράγωγα Gram βακτηρίων (για προϊόντα που προέρχονται από βακτηριακή πηγή)
- Υπερευαίσθησία στη λιδοκαΐνη (για προϊόντα που περιέχουν λιδοκαΐνη)
- Τοπική λοίμωξη δέρματος/υποδορίου στις προτεινόμενες θέσεις έγχυσης
- Off- label χρήση

Προειδοποιήσεις και προφυλάξεις

- ✓ Παρατεταμένοι χρόνοι αιμορραγίας
- ✓ Έγκυες ή θηλάζουσες γυναίκες

Η ασφάλεια και η αποτελεσματικότητα σε άτομα κάτω των 18 ετών δεν έχουν αποδειχθεί

Walker K, Basehore BM, Goyal A, et al. Hyaluronic Acid. [Updated 2023 Jul 3]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan-. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK482440/>

Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο Μυοσκελετικής Υγείας

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

Fillers – Ανεπιθύμητες ενέργειες/ Complications

Early (days to weeks)

Injection site reaction

Swelling

Redness

Bruising/ecchymosis

Pain

Itching

Infections

Allergic reaction/hypersensitivity

Inflammation

Solid nodules

Lumps caused by misdistribution

Tissue necrosis

Embolism with blindness

Delayed (weeks to years)

Granulomatous inflammation/foreign body reaction

Nodules, erythematous or not

Migration of the implanted filler

Scarring

Asymmetry

Lafaille P, Benedetto A. Fillers: contraindications, side effects and precautions. *J Cutan Aesthet Surg.* 2010 Jan;3(1):16-9. doi: 10.4103/0974-2077.63222. PMID: 20606987; PMCID: PMC2890129.

**Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο
Μυοσκελετικής Υγείας**

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

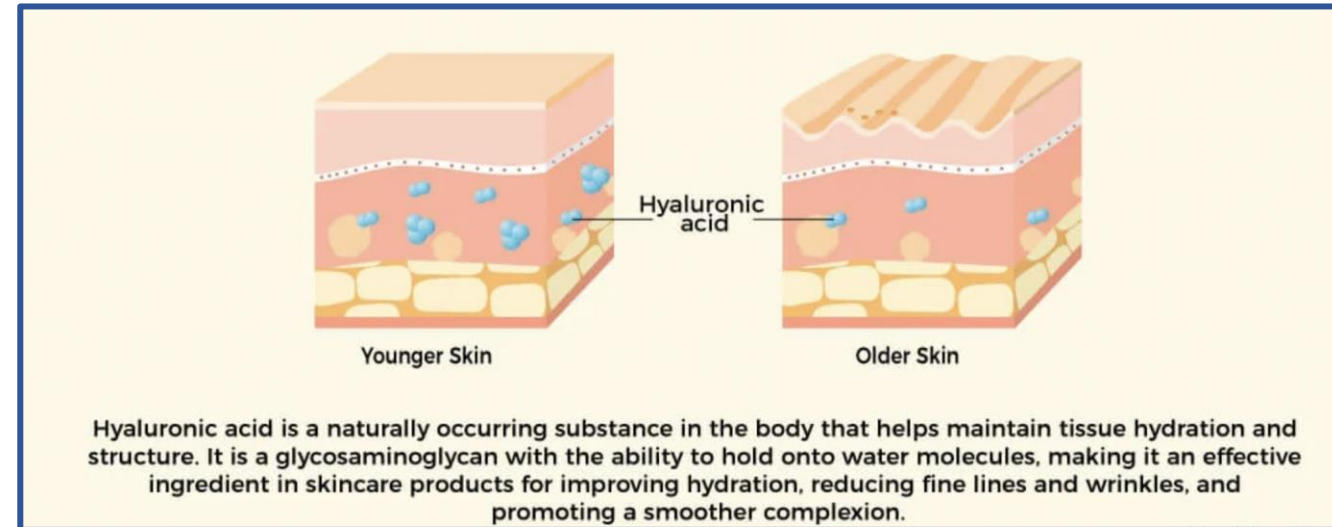
30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

ΗΑ και φλεγμονή

- ΗΑ υψηλού μοριακού βάρους επικρατεί σε υγιείς ιστούς
- Σε περίπτωση τραυματισμού/φλεγμονής ιστού , γίνεται διάσπαση υαλουρονικού οξέος, ενισχύοντας τη φλεγμονώδη αντίδραση
- Μετά τη λύση της φλεγμονής , αποκαθίσταται η εξωκυττάρια θεμέλια ουσία και το ΗΑ παίρνει τη μορφή μεγάλων μορίων γλυκοζαμινογλυκάνης

Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο Μυοσκελετικής Υγείας

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

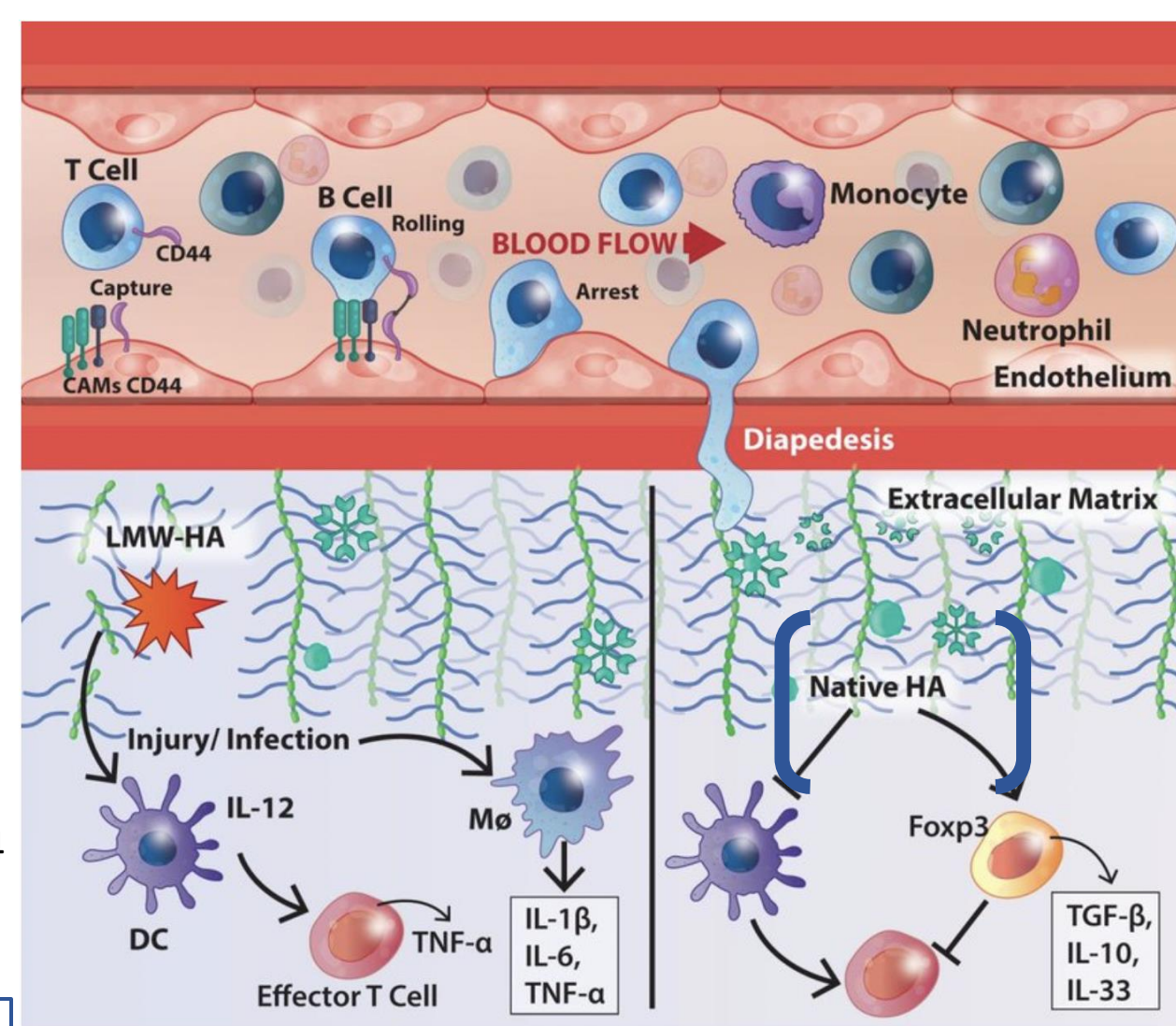
30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

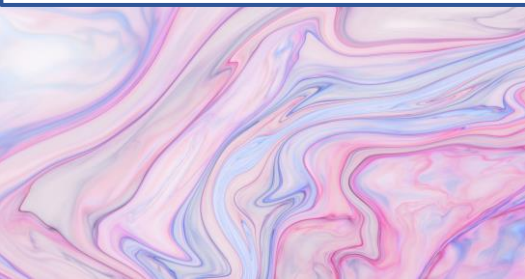

ΗΑ και φλεγμονή

- Ενεργοποίηση των κυττάρων του ανοσοποιητικού συστήματος
- Τα κύτταρα δεσμεύουν ΗΑ μέσω του υποδοχέα CD44
- Η έκφραση του CD44 αυξάνεται κατά τη φλεγμονή
- Πιθανή μεταφορά και προσκόληση ανοσοκυττάρων σε σημείο φλεγμονής
- Το κατακερματισμένο ΗΑ ενισχύει κυτοκίνες, ενισχύοντας φλεγμονή
- Μέσω *Toll-like receptor* (TLR) 4, TLR2, TLR2/TLR4, CD44/ TLR4

Kotla, Niranjan & Bonam, Srinivasa Reddy & Rasala, Swetha & Wankar, Jitendra & Bohara, Raghvendra & Bayry, Jagadeesh & Rochev, Yury & Pandit, Abhay. (2021). Recent advances and prospects of hyaluronan as a multifunctional therapeutic system. *Journal of Controlled Release*. 336. 10.1016/j.jconrel.2021.07.002.

Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο Μυοσκελετικής Υγείας

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

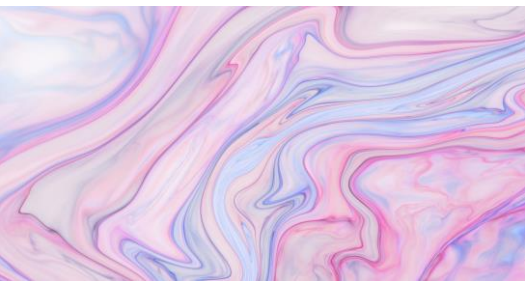
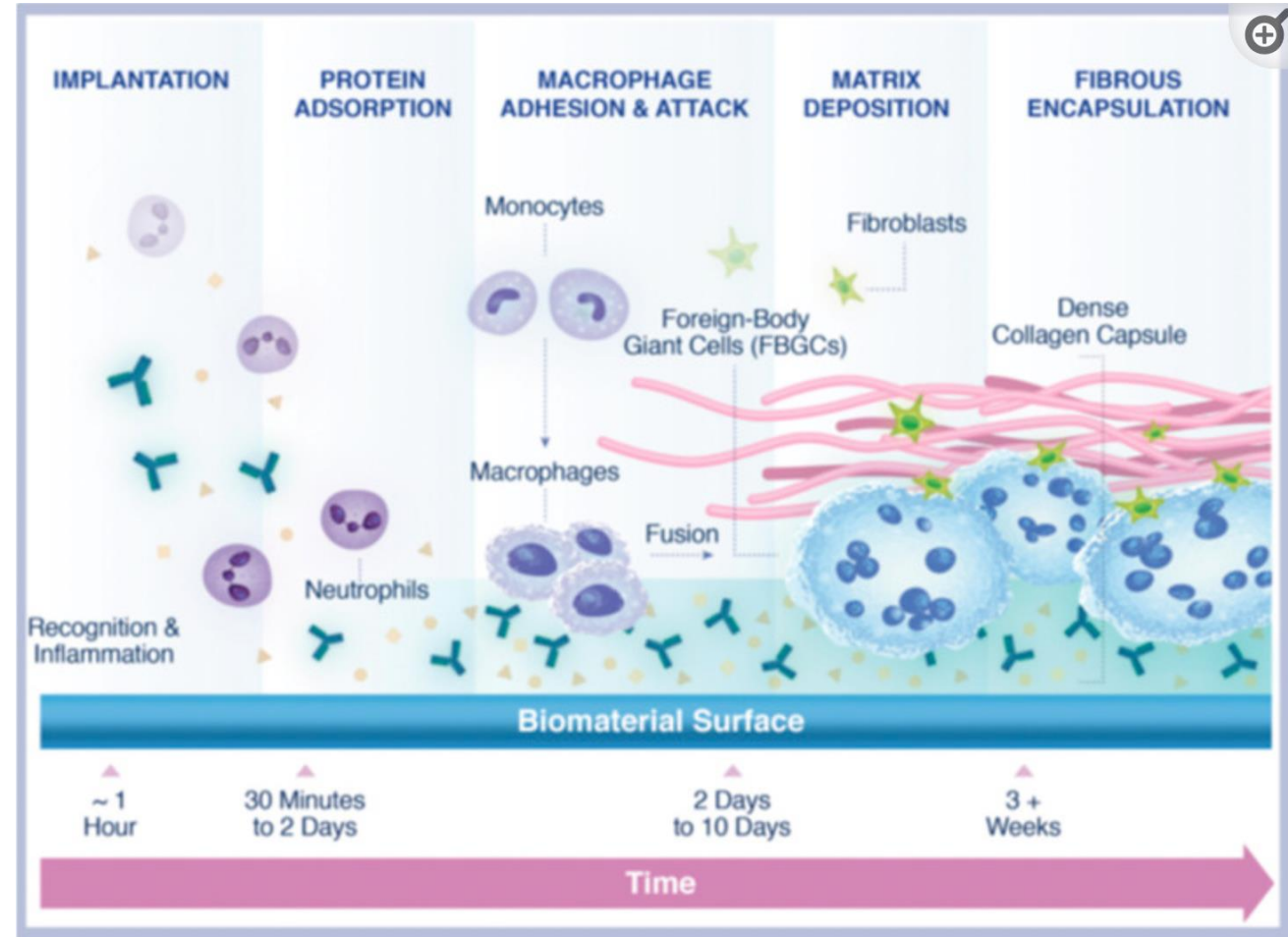
Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

Biostimulatory fillers – Βιοδιεγέρτες

- Αντίδραση σε ξένο σώμα
- Ενεργοποίηση πρωτεϊνών (όπως ιντερλευκίνες), ενεργοποίηση κυττάρων (ουδετερόφιλα)
- Φλεγμονώδης αντίδραση
- Ενεργοποίηση ινοβλαστών
- Κολλαγονογένεση τύπου I

Κάποια υλικά όπως PLLA, PCL, PMMA και CaHA χρησιμοποιούνται ως ενεργοποιητές κολλαγόνου προκειμένου να οδηγήσουν σε αύξηση και αναπλήρωση χαμένου όγκου

4^ο Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο Μυοσκελετικής Υγείας

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

Biostimulatory fillers- Αντενδείξεις

- Τοπική λοίμωξη ή φλεγμονή δέρματος/υποδορίου στις προτεινόμενες θέσεις έγχυσης
- Περιοχές υψηλής κινητικότητας
- Υπερευαίσθησία στο υαλουρονικό οξύ ή σε οποιοδήποτε από τα συστατικά του
- Ιστορικό χηλοειδών και υπερτροφικών ουλών
- Ασθένειες συνδετικού ιστού
- Ενεργή ανοσολογική ασθένεια

Προειδοποιήσεις και προφυλάξεις

- ✓ Παρατεταμένοι χρόνοι αιμορραγίας
- ✓ Έγκυες ή θηλάζουσες γυναίκες

Η ασφάλεια και η αποτελεσματικότητα σε άτομα κάτω των 18 ετών δεν έχουν αποδειχθεί

Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο Μυοσκελετικής Υγείας

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

Επιπλοκές/ΑΕ Biostimulators και HA Fillers

Αντιδράσεις στο σημείο της ένεσης

- ✓ Αιμορραγία/ Αιμάτωμα
- ✓ Πόνος
- ✓ Σκληρία
- ✓ Οίδημα

Διαταραχές ανοσοσοποιητικού συστήματος

- ✓ Υπερευαισθησία
- ✓ Αγγειοοίδημα
- ✓ Σαρκοείδωση του δέρματος

Λοιμώξεις δέρματος

- ✓ Λοίμωξη στο σημείο της έγχυσης, συμπεριλαμβανομένης της κυτταρίτιδας (προσώπου), σταφυλοκοκκική λοίμωξη
- ✓ Απόστημα

Διαταραχές του δέρματος και του υποδορίου

- ✓ Ατροφία στο σημείο της ένεσης, υπερτροφία του δέρματος
- ✓ Ερύθημα
- ✓ Κνίδωση στο σημείο της ένεσης
- ✓ Τελααγγειεκτασία
- ✓ Υποδόριες βλατίδες, μη ορατές, συνήθως ψηλαφητές, ασυμπτωματικές
- ✓ Ορατοί όζοι, συμπεριλαμβανομένης και της περιοφθαλμικής περιοχής με ή χωρίς φλεγμονή ή αποχρωματισμό
- ✓ Κοκκιώματα
- ✓ Vascular compromise/ Απόφραξη/τραυματισμός/πυεστικά φαινόμενα που αφορούν αγγεία

Jaume Alijotas-Reig, Maria Teresa Fernández-Figueras, Lluís Puig, Inflammatory, immune-mediated adverse reactions related to soft tissue dermal fillers, Seminars in Arthritis and Rheumatism, Volume 43, Issue 2, 2013, Pages 241-258, ISSN 0049-0172, <https://doi.org/10.1016/j.semarthrit.2013.02.001>.

**Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο
Μυοσκελετικής Υγείας**

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

Ερυθηματώδης λύκος (ΣΕΛ)

Hyaluronic Acid and Poly-L-Lactic Acid

Study Overview: Three studies discussed HA use in lupus patients for cutaneous defects.

- **Case 1:** A 55-year-old woman with lupus erythematosus panniculitis saw improved facial volume with 3 HA injections.
- **Case 2:** A 35-year-old woman with systemic lupus erythematosus achieved better facial symmetry with HA filler, silicone oil, and laser treatments.
- **Case 3:** A 30-year-old woman with LEP showed cosmetic improvement with PLLA and HA injections.
- **LEP Trial:** Patients with lupus erythematosus panniculitis experienced revolumization with HA fillers.

Hyaluronic acid-based fillers in patients with autoimmune inflammatory diseases
[Gorizio Pieretti MD](#), [Concetta Rafaniello PhD](#), [Federica Fraenza PhD](#), [Maria Donniacuo PhD](#), [Roberto Cuomo MD](#), [Giuseppe Lanzano MD](#), [Feliciano Ciccarelli MD](#), [Annalisa Capuano MD](#), [Gianfranco Nicoletti MD](#)
Journal of Cosmetic Dermatology: Volume 22, Issue 9
Pages: 2377-26232023
<https://doi.org/10.1111/jpcd.15751>

Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο Μυοσκελετικής Υγείας

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

Σκληρόδερμα- Hyaluronic Acid

Scleroderma Treatment: Used in **two studies**, showing improvement without serious adverse effects.

- **Case Study:** A 55-year-old woman with scleroderma and MCTD had improved facial appearance after 12 HA and 12 onabotulinumtoxinA treatments over 5 years
- **Clinical trial:** 10 patients treated with HA and platelet-rich plasma showed significant oral and lip improvements
- **Long-Term Results:** Improvements in mouth opening, interincisal distance, and lip thickness lasted up to 24 months

Hyaluronic acid-based fillers in patients with autoimmune inflammatory diseases
[Gorizio Pieretti MD](#), [Concetta Rafaniello PhD](#), [Federica Fraenza PhD](#), [Maria Donniacuo PhD](#), [Roberto Cuomo MD](#), [Giuseppe Lanzano MD](#), [Feliciano Ciccarelli MD](#), [Annalisa Capuano MD](#), [Gianfranco Nicoletti MD](#)

Journal of Cosmetic Dermatology: Volume 22, Issue 9

Pages: 2377-26232023

<https://doi.org/10.1111/jocd.15751>

4° Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο
Μυοσκελετικής Υγείας
Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ Α. ΣΥΓΓΡΟΣ

Morphea/Εντοπισμένο σκληρόδερμα και Hyaluronic Acid (and Adipose-Derived Stromal Cells)

- **Clinical Trial Results:** A recent trial with 16 patients showed marked improvement, especially in those with inactive disease
- **High Improvement Rates:** One case reported over 90% improvement in atrophic scarring
- **Safety:** No disease reactivation or severe adverse effects reported
- **HA Efficacy in Scleroderma:** Most evidence supports HA use for atrophic defects in localized scleroderma

Hyaluronic acid-based fillers in patients with autoimmune inflammatory diseases
[Gorizio Pieretti MD](#), [Concetta Rafaniello PhD](#), [Federica Fraenza PhD](#), [Maria Donniacuo PhD](#), [Roberto Cuomo MD](#), [Giuseppe Lanzano MD](#), [Feliciano Ciccarelli MD](#), [Annalisa Capuano MD](#), [Gianfranco Nicoletti MD](#)
Journal of Cosmetic Dermatology: Volume 22, Issue 9
Pages: 2377-26232023
<https://doi.org/10.1111/jocd.15751>

**Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο
Μυοσκελετικής Υγείας**

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

Morphea/Εντοπισμένο σκληρόδερμα και Hyaluronic Acid Hyaluronic Acid (and Adipose-Derived Stromal Cells)

- **HA with ASCs:** Combining adipose-derived stromal cells with HA scaffold promotes regeneration, improving skin softening and sensitivity in scleroderma patients
- **Regenerative Tissue Matrix:** A 53-year-old woman saw significant forehead improvements using HA filler with regenerative tissue matrix. Clinical trial with 6 patients
- **PLLA:** Poly-L-lactic acid effectively treats facial atrophy in scleroderma, with mild side effects like edema and erythema. Clinical trial with 6 patients
- **PMMA:** Polymethyl-methacrylate successfully treated skin atrophy in a 14 year old scleroderma patient, achieving high satisfaction

Hyaluronic acid-based fillers in patients with autoimmune inflammatory diseases

[Gorizio Pieretti MD](#), [Concetta Rafaniello PhD](#), [Federica Fraenza PhD](#), [Maria Donniacuo PhD](#), [Roberto Cuomo MD](#), [Giuseppe Lanzano MD](#), [Feliciano Ciccarelli MD](#), [Annalisa Capuano MD](#), [Gianfranco Nicoletti MD](#)

Journal of Cosmetic Dermatology: Volume 22, Issue 9

Pages: 2377-26232023

<https://doi.org/10.1111/jocd.15751>

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

4^ο Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο
Μυοσκελετικής Υγείας
Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

Ρευματοειδής αρθρίτιδα, Sjogren's Syndrome και Αγκυλοποιητική Σπονδυλίτιδα- ΗΑ

- HA fillers used in a 59-year-old RA and Sjogren's patient for perioral wrinkles showed initial correction and satisfaction, but after 30 months, nodules emerged, diagnosed as granulomatous dermatitis.
- PLLA filler in a 57-year-old RA patient led to inflamed nodules and severe ulcers after 12 months without disease reactivation- no flare or reactivation of disease
- Close monitoring and personalized treatment plans are vital for minimizing risks in RA patients undergoing filler procedures

Hyaluronic acid-based fillers in patients with autoimmune inflammatory diseases
[Gorizio Pieretti MD](#), [Concetta Rafaniello PhD](#), [Federica Fraenza PhD](#), [Maria Donniacuo PhD](#), [Roberto Cuomo MD](#), [Giuseppe Lanzano MD](#), [Feliciano Ciccarelli MD](#), [Annalisa Capuano MD](#), [Gianfranco Nicoletti MD](#)
Journal of Cosmetic Dermatology: Volume 22, Issue 9
Pages: 2377-26232023
<https://doi.org/10.1111/jocd.15751>

**Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο
Μυοσκελετικής Υγείας**

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

Ρευματοειδής αρθρίτιδα, Sjogren's Syndrome και Αγκυλοποιητική Σπονδυλίτιδα- ΗΑ

- Among **148** patients undergoing cosmetic procedures, **19** (89% female) received 23 treatments in 3-month period
- Common diagnoses were Rheumatoid arthritis (39%) and Ankylosing spondylitis (39%)
- Most patients (67%) were on Disease-modifying antirheumatic drugs (DMARDs) during treatment
- Procedures included hyaluronic acid (43.5%), botulinum toxin (21.7%), laser (21.7%), mesotherapy (8.7%)
- No subjective disease exacerbation occurred, but 10.5% experienced local edema post-filler, managed with Hydroxychloroquine

Reitblat O, Lerman T, Reitblat T
AB1349 Safety and effectiveness of cosmetic minimally invasive procedures among patients with systemic autoimmune disease
Annals of the Rheumatic Diseases 2018;**77**:1763.

Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο Μυοσκελετικής Υγείας

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

Μικτή νόσος συνδετικού ιστού - Hyaluronic Acid

- Patients with connective tissue diseases (CTDs) often face challenging-to-treat facial cutaneous defects and asymmetry
- Concerns exist about using cosmetic procedures due to the risk of disease flare-ups
- Injectable poly-L-lactic acid (PLLA) has been used to address skin atrophy in conditions like morphea and lupus erythematosus panniculitis, but evidence in CTDs is scarce
- A case series involving three patients demonstrated significant improvement in facial atrophy with PLLA filler, without CTD reactivation
- This suggests PLLA filler could be a safe and effective option for treating facial atrophy in CTD patients, though more research is needed

Novel use of poly-L-lactic acid filler for the treatment of facial cutaneous atrophy in patients with connective tissue disease

[Jarod John Pamatmat BA](#), [Cristian D. Gonzalez MD](#), [Rebecca Euwer MD](#), [Erika Summers MD](#), [David Smart MD](#), [Heather W. Goff MD, MPH](#)

First published: 30 August 2021

<https://doi.org/10.1111/jpcd.14422>

**Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο
Μυοσκελετικής Υγείας**

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

Κλινικό περιστατικό

- Ασθενής 35 ετών με εντοπισμένο σκληρόδερμα
- Ατροφική ουλή σε ΔΕ πλευρά πώγωνα
- Θεραπεία με δύο ειδών filler HA με διαφορετικό G prime
- Χωρίς ανεπιθύμητες ενέργειες
- Μόνο σε εντοπισμένο σκληρόδερμα (morphea)- σταθεροποιημένο- όχι ενεργή νόσος
- Είναι μια αποτελεσματική, ελάχιστα επεμβατική θεραπεία με ελάχιστο χρόνο ανάρρωσης

Profile view before injecting filler.

Profile view after injecting 2nd ml of filler.

Sharad J. Hyaluronic Acid Filler Injection for Localized Scleroderma - Case Report and Review of Literature on Filler Injections for Localized Scleroderma. Clin Cosmet Investig Dermatol. 2022 Aug 11;15:1627-1637. doi: 10.2147/CCID.S356641. PMID: 35983128; PMCID: PMC9379108.

Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο Μυοσκελετικής Υγείας

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

Κλινικά περιστατικά

Figure 2. Patient 3 with a diagnosis of lupus profundus of the cheek at baseline. (B) Results after 2 sessions of hyaluronic acid filler and poly-l-lactic acid over 7 months.

Figure 1. Patient 1 with a diagnosis of morphea profunda of the perioral region and lips at baseline. (B) Results after 4 sessions of hyaluronic acid filler and 4 sessions of nonablative fractional resurfacing over 2.4 years.

Williams, Ramone F. MD, MPhil^{*}; Colvin, Annelise BS[†]; Hoffman, Lauren MD[‡]; Ciocon, David H. MD[‡]. Connective Tissue Disease–Associated Deep Facial Atrophy Corrected With Soft Tissue Filler. *Dermatologic Surgery* 48(3):p 372-373, March 2022. | DOI: 10.1097/DSS.0000000000003297

**Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο
Μυοσκελετικής Υγείας**

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

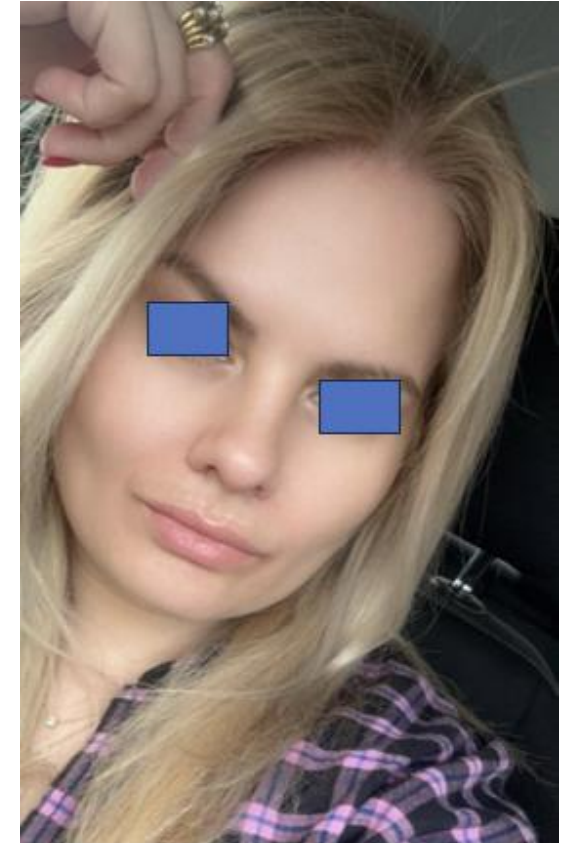
30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

Κλινικό Περιστατικό

- Ασθενής 37 ετών με ΣΕΛ από 7 ετίας
- Υπό αγωγή με υδροξυχλωροκίνη 100 mg /ημέρα και εναλαπρίλη 5mg
- Εφαρμογή βοτουλινικής τοξίνης, filler ΗΑ
- Χωρίς ανεπιθύμητες ενέργειες

**Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο
Μυοσκελετικής Υγείας**

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

Dermal Filler Injections in Patients With Autoimmune and Inflammatory Rheumatic Diseases-The Patients' Perspective

- A total of 194 patients with AIIRDs (mean age 56.5 ± 14.0 , 99% women) participated
- Forty-two patients had prior filler injections and planned to repeat (Group A), while 37 intended to receive injections for the first time (Group B)
- Social motivation drove most patients to seek filler injections
- Patients didn't disclose filler injections to rheumatologists but reported high satisfaction and minimal side effects
- Findings suggest dermal fillers are safe and well-received in AIIRD patients, questioning physician recommendations against them

Koren A, Sarbagil-Maman H, Litinsky I, Furer V, Artzi O. Dermal Filler Injections in Patients With Autoimmune and Inflammatory Rheumatic Diseases-The Patients' Perspective. *Dermatol Surg*. 2022 Jan 1;48(1):82-86. doi: 10.1097/DSS.0000000000002888. PMID: 33337734.

4^ο Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο
Μυοσκελετικής Υγείας
Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ Α. ΣΥΓΓΡΟΣ

Συμπεράσματα

- Η εφαρμογή θεραπειών όπως βιοδιεγέρτες, βοτουλινική τοξίνη και υαλουρονικό οξύ σε ασθενείς με αυτοάνοσες παθήσεις σε περίοδο ύφεσης, χωρίς συστηματικά συμπτώματα θεωρείται ασφαλής
- Δεν υπάρχουν κλινικές μελέτες που να θεωρούν αντένδειξη τις φλεγμονώδεις/αυτοάνοσες παθήσεις για τη χορήγηση dermal filler
- Παρόλο που ο ρόλος του υαλουρονικού οξέος στη διαδικασία της φλεγμονής προκαλεί προβληματισμό, πρόσφατες ενδείξεις υποδεικνύουν βελτίωση στις βλάβες που αφορούν σκληρόδερμα
- Παρόλο που συνηθιζόταν να αποφεύγεται η χρήση θεραπειών με HA σε ασθενείς με σκληρόδερμα και ΣΕΛ, νέα δεδομένα υποστηρίζουν την αποτελεσματικότητά τους

4^ο Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο
Μυοσκελετικής Υγείας
Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ Α. ΣΥΝΤΡΟΣ

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας!

4^ο

**Πανελλήνιο Θερινό Συμπόσιο
Μυοσκελετικής Υγείας**

Διαδραστική συζήτηση περιστατικών
Με διαδικτυακή παρακολούθηση

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

30 Μαΐου-
02 Ιουνίου
2024

Καλαμάτα
Ξενοδοχείο Filoxenia

